

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
ПРОГНОЗУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»**

Затверджено Вченою радою ДУ
«Інститут економіки та
прогнозування НАН України»
«12» жовтня 2016 р. постанова № 122

Директор Інституту академік НАН
України

В.М. Гесць
«12» жовтня 2016 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АСПІРАНТУРУ/ДОКТОРАНТУРУ**

КИЇВ – 2016

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про аспірантуру/докторантуру ДУ «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів» із змінами;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України»;
 - Ліцензії МОН України від 03.02.2017 р. щодо підготовки докторів філософії в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (накази МОН: від 19.07.2016 р.; від 03.02.2017 р. № 21 – Л);
 - Наказу Директора ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» від 10.08.2016 р. «Про підготовку докторів наук в Інституті».

Підготовка вищими навчальними закладами та науковими установами аспірантів (ад'юнктів) і докторантів, що започаткована до набрання чинності цією постановою, продовжується в межах передбаченого строку підготовки відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309 (Офіційний вісник України, 1999 р., № 9, ст. 345).

ПОРЯДОК

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Загальна частина

1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно (далі - здобувачі).

2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Інституту за очною (денною) або заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Інституті).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- в докторантурі Інституту за очною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

3. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту), понад державне замовлення.

4. Для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Інститут отримав ліцензію (накази МОН: від 19.07.2016 р.; від 03.02.2017 р. № 21 – Л).

На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук вищими навчальними закладами (науковими установами) здійснюється без отримання ліцензії.

5. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури здійснює Вчена рада Інституту.

В Інституті для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, функціонує навчально-методичний відділ (аспірантура/докторантура).

Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та Інститутом укладається договір.

6. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах); Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, та Правил прийому до Інституту.

Правила прийому до аспірантури та докторантури затверджуються Вченою радою Інституту та в установлені строки оприлюднюються на офіційному веб-сайті.

7. Правила прийому до Інституту діють протягом відповідного навчального року і визначають, зокрема:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури;

- зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та докторантури за кожною спеціальністю.

8. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі - два роки.

9. Підготовка в аспірантурі чи докторантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми Інституту за спеціальностями: 051 – «Економіка» та 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування», а також проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

10. Аспіранти і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується Вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до Інституту.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою Інституту рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

11. Підготовка в аспірантурі та докторантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта або докторанта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

12. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті наукової установи на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури або докторантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового працівника в науковій установі, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

Права та обов'язки аспірантів і докторантів

14. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів - на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою Інституту двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

15. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених науковою установою;

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні відділу який уповноважений для цього його Вченою радою;

- захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.

16. Покладення науковою установою на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

17. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

Порядок та умови вступу до аспірантури

18. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

19. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Інституту. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених Правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, включає:

- заява на ім'я директора;
- особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою, завірений за місцем роботи (для непрацюючих випускників – відділом аспірантури і докторантури);
- автобіографія;
- копію диплома магістра (спеціаліста) із здобутої спеціальності (кваліфікації);
- копію додатку до диплому про вищу освіту;
- копію паспорту та ідентифікаційного коду;
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086 – о;
- список опублікованих наукових праць і винаходів, завірений вченим секретарем Інституту (за наявності);
- згода на збір та обробку персональних даних;
- дві фотокартки.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Інституту рішення про визнання його диплома.

20. Вступники до аспірантури складають вступні випробування:

- **вступний іспит із спеціальності** (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності).

Вступний іспит із спеціальності складається з двох частин:

Перша частина: усні відповіді по 4-х питаннях з білетів.

Друга частина: презентація дослідницької пропозиції з обраної спеціальності.

**Вимоги до дослідницької пропозиції
з обраної спеціальності при вступі до аспірантури
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»**

Дослідницька пропозиція – це авторський текст обсягом до 8-10 стор., у якому викладено запропоновану тему індивідуального дисертаційного дослідження вступника в аспірантуру ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», обґрунтування актуальності обраної проблеми, її зв'язок з сучасними напрямками (течіями) розвитку економічної науки та методологію її осмислення.

Вступник до аспірантури ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», подаючи дослідницьку пропозицію, тим самим заявляє, що має оригінальні та реалістичні наукові ідеї і готовий займатися науково-дослідною діяльністю. Цим документом вступник має продемонструвати своє уміння мислити евристично, раціонально і творчо. Дослідницька пропозиція дозволяє визначити, чи наукові інтереси вступника можуть бути належним чином підтримані й реалізовані в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

До дослідницької пропозиції вступник в обов'язковому порядку додає бібліографічний список (не більше однієї сторінки) джерел та основної літератури методологічного характеру, яка відноситься до запропонованої вступником тематики досліджень. Дослідницька пропозиція має відповідати спеціалізації наукових підрозділів ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» за критеріями:

- наукової новизни;
- актуальності;
- обґрунтованості;
- реальності виконання.

Дослідницька пропозиція вступника в обов'язковому порядку візується завідувачем відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

Дослідницька пропозиція має бути не рефератом захищеної магістерської дисертації, а є свідченням наявності перспективних науково-дослідних ідей, які засвідчують обізнаність вступника з предметом наукового зацікавлення та ступенем його вивченості.

Подана вступником дослідницька пропозиція не обов'язково саме в такому формулюванні стане предметом дисертаційного дослідження вступника в разі його зарахування до аспірантури ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

- **вступний іспит з іноземної мови** на вибір (англійської, німецької, іспанської, італійської, французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

- **вступний іспит з філософії** (за рішенням Президії НАНУ).

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. При визначенні результатів

конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з найвищим балом.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Інституту протягом одного календарного року.

21. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить 3 – 5 осіб, які призначаються наказом директора Інституту.

Конкурсний бал вступників до аспірантури обчислюється в рамках кожної спеціальності як сума результатів вступних іспитів зі спеціальності, іноземної мови, філософії за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за 100 бальною європейською шкалою ECTS.

22. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших ВНЗ (наукових установ), з якими укладено договори про проведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

До складу предметної комісії з філософії можуть включатися також доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю володіють філософськими компетентностями на високому рівні.

23. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому Інституту.

Рішення Приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора Інституту, який оприлюднюється в установленому порядку.

24. У разі одержання однакових оцінок переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, які успішно закінчили магістратуру, мають досвід міжнародного стажування.

25. Апеляції на результати вступних випробувань подаються не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки та розглядаються апеляційною комісією. Склад та порядок роботи апеляційної комісії затверджуються наказом директора Інституту.

26. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора на підставі рішення Приймальної комісії.

27. Набір до аспірантури здійснюється:

- за рахунок державного замовлення – на підставі доведеного Президією НАН України обсягу підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру;

- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) – за рішенням керівництва Інституту за умови забезпечення кваліфікованого наукового керівництва.

28. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора Інституту призначається науковий керівник з числа наукових (науково-педагогічних) працівників з науковим ступенем.

29. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

30. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

31. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

32. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

33. Рішенням Вченої ради Інституту одному аспіранту може бути призначено два наукових керівника з відповідним розподілом годин навчального навантаження між ними.

34. Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури, стипендія призначається з дня їх зарахування.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

35. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою Інституту для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

36. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС)), послідовність їх вивчення, форми

проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта містить перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, тобто п'ять дисциплін спеціалізації.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін відбувається на базі Інституту, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Інституту.

37. Освітньо-наукова програма аспірантури Інституту включає чотири складові, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (8 кредитів ЄКТС).

38. Вчена рада Інституту має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати

кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

39. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

40. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує в Інституті, тобто там, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада Інституту має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

41. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною) формою навчання.

42. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами. До участі в конкурсі на розміщення державного замовлення допускаються лише вищі навчальні заклади та наукові установи, які на момент проведення конкурсу мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

43. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою Інституту з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Інституту, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому)

рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

44. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Інституті без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Такі особи прикріплюються до Інституту строком до п'яти років.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури Інституту згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Правила та процедури прикріплення визначаються Вченою радою Інституту.

45. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до Інституту для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Інституту.

Особи, прикріплені до Інституту з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у пунктах 14-17 цього Положення.

46. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Інституті та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у вищому навчальному закладі (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким вищим навчальним закладом (науковою установою));

- вступити до аспірантури Інституту для здобуття відповідного ступеня заочною (денною) або заочною формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі

47. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Інституту.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або

опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

48. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради Інституту, що затверджується наказом директора Інституту, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

49. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

50. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає науковому відділу Інституту розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний науковий відділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради Інституту.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в Правилах прийому до Інституту.

Перелік документів, необхідних для вступу в докторантуру, включає:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником Інституту, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

- копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради Інституту щодо зарахування такого вступника в докторантуру Вчена рада Інституту одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада Інституту надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

51. Вчена рада Інституту в місячний строк розглядає висновки відділів щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Інституту із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом директора Інституту.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

52. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайтах вищих навчальних закладів (наукових установ), що отримали державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук.

Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в Інституті. **Якщо в Інституті на момент захисту докторанта з якихось причин не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого вищого навчального закладу (наукової установи) за клопотанням Інституту, або за заявою докторанта.**